

ת"פ 18873/10/16 - מדינת ישראל נגד י ב - בעצמו

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 18873-10-16 מדינת ישראל נ' ב

בפני כבוד השופטת מרב גרינברג
מדינת ישראל
בעניין:

המאשימה ע"י ב"כ עו"ד טל חיים ניסנוב
נגד

י ב - בעצמו
הנאשם ע"י ב"כ עו"ד רועי לנג

גזר דין

רקע כללי

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירות של תקיפה חבלנית של בת זוג לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן "החוק") והיזק לרכוש במזיד לפי סעיף 452 לחוק.

2. כמפורט בכתב האישום המתוקן, ביום 7.10.16 לאחר שפרץ ויכוח בין בני הזוג, כשהנאשם נתון תחת השפעת אלכוהול, תקף המתלוננת ע"י כך שדחפה, סטר לה פעמיים וגרם לאדמומית באוזנה. בהמשך, גרר אותה אל חדר הילדים ובנוכחותם בעט בה. המתלוננת ניסתה לצאת מהחדר אך לא הצליחה והנאשם המשיך לבעוט בה, דחפה לעבר המיטה ורכן מעליה. לאחר מכן נטל חגורת עור בעלת אבזם מתכת (להלן "החגורה") והיכה את המתלוננת ברגליה מספר פעמים בנוכחות בנם בן ה-9. בהמשך לכך נמלט בנם מהמקום והנאשם דלק בעקבותיו. המתלוננת ניסתה לברוח אך הנאשם תפסה וחזר להפליא בה את מכותיו בעזרת החגורה, בעודה אוחזת בידיה בילדם הנוסף, תינוק. במעשיו גרם למתלוננת חבלות קשות, המטומות ברגליה ונפיחויות בברכיה. לבסוף שבר הנאשם שני טלפונים סלולריים השייכים למתלוננת ולבנם בן ה-9.

3. ביום 09.05.2017 הגיעו הצדדים להסדר טיעון דיוני והנאשם הודה בכתב אישום מתוקן. הנאשם הופנה לתסקיר.

סיכום ההליך הטיפולי שעבר הנאשם

4. בעניינו של הנאשם התקבלו ארבעה תסקירים. כעולה מהתסקיר הראשון מיום 19.7.17 הנאשם כבן 36 ואב לשלושה ילדים. הנאשם עובד כנהג אוטובוס ושירת שירות צבאי מלא. בשנת 2007 נישאו בני הזוג אך נקלעו למשבר ועברו לגור בנפרד עד שלאחר שלוש שנים חזרו לחיות יחדיו. הנאשם נעדר עבר פלילי. בהתייחס למעשיו הסביר כי המערכת הזוגית אופיינה במתח עקב מצב כלכלי ירוד, בעת ויכוח על רקע צורך להציב גבולות לבנם הבכור התקשה לשלוט על עצמו ופעל באלימות כלפי המתלוננת. הנאשם נטל אחריות חלקית על המיחוס לו וציין כי

היותו תחת השפעת אלכוהול השפיע לרעה על שיקול דעתו אך שלל נזקקות בתחום. הנאשם הביע חרטה על מעשיו אך התקשה לחוש אמפתיה למתלוננת. הנאשם היה נתון בפיקוח שירות המבחן כבר בהליך המעצר, שוחרר לטיפול בבית נועם אך עזב את המקום. בהמשך שולב במרכז דולב ותנאיו הוקלו. מיום 21.5.17 שהה בתנאי מעצר בית לילי.

5. בתסקירו המשלים מיום 27.12.17 דיווח שירות המבחן על התקדמות הנאשם הבאה לידי ביטוי בתובנה לבעייתיות דפוסיו ונכונות לשילוב בהליך טיפולי ממשי. עוד שוחח שירות המבחן עם המתלוננת ולדבריה הנאשם נהג כלפיה באלימות במשך תקופה והיא עדיין חוששת ממנו. לאחר התלבטות, בעיקר נוכח קשייו של הנאשם להיעזר בגורמים הטיפוליים, בא שירות המבחן בהמלצה לדחייה נוספת, לה נעתרתי.

6. התסקיר הנוסף מחודש אפריל השנה לימד על נסיגה בהתנהלות הנאשם. לדברי הנאשם חווה קשיי פרידה ממשפחתו וצורך אלכוהול באופן יומיומי. כמו-כן הוגש כנגד הנאשם כתב אישום נוסף בגין תקיפת אחר שסבר כי הינו בן זוגה של המתלוננת במהלך אירוע תרבותי. שירות המבחן הביע ספקנות ביחס ליעילות הטיפול אך לאור התחייבות הנאשם להשתלב גם בטיפול למניעת שימוש באלכוהול בא בהמלצה נוספת לדחייה.

7. בתסקירו המסכם מיום 25.6.18 עלה כי הנאשם פנה לעמותת אפש"ר ולהמשך טיפול פרטני בתחום האלכוהול. כמו כן הנאשם מטופל תרופתית לשיפור מצבו הרגשי. בשיחה עם המתלוננת עולה שבני הזוג התגרשו וחלה הטבה בקשר ביניהם. הנאשם חזר לקשר יציב עם ילדיו וכיום חשה פחות מאוימת ממנו. לאור שיתוף הפעולה הטיפולי, גירושיו, טיפולו בנושא האלכוהול והפחתה מסוימת בסיכון הנשקף ממנו, המליץ שירות המבחן על העמדתו תחת פיקוחו. שירות המבחן נמנע מהמלצת של"צ כדי לא לפגוע במצבו הכלכלי הקשה של הנאשם וביכולתו לעמוד בתשלום מזונות ילדיו. עוד לא בא בהמלצה לביטול הרשעתו מאחר שיוכל לשמש נהג אוטובוס גם אם זו תוותר על כנה.

8. ביום 1.7.18 נשמעו טיעוניהם לעונש של הצדדים. בהמשך, לאחר מחשבה, מצאתי טרם גזר דין לקבל תסקיר מעודכן באשר להמשך ההליך הטיפול בו מצוי הנאשם. בתסקירו המסכם, מיום 5.11.18, סקר שירות המבחן הליך טיפולי בן שנתיים שעובר הנאשם, ובין היתר השתלבות בקבוצה טיפולית ובטיפול בדפוסי צריכת אלכוהול בעמותת "אפש"ר. שירות המבחן מתרשם מההתייבבות משמעותית במצבו של הנאשם ויכולת התמודדות מסתגלת ויעילה עם משבר הגירושין. עוד שוחח עם המתלוננת וזו מסרה כי הנאשם בקשר יציב עם ילדיו ועומד בתשלומי המזונות עבורם. בנסיבות אלו, מתחזקת הערכתם מהפחתה בסיכון ממצבו להישנות ביצוע עבירות. שירות המבחן סבור כי ענישה של עבודות שירות עלולה לפגוע בהליך השיקומי ובאיזון והרגיעה בקשר עם גרושתו ועל כן בא בהמלצה להטיל עליו צו מבחן וצו של"צ בהיקף נרחב.

9. עוד יצוין, כי בתוך כך הורשע הנאשם בתיק האלימות נוסף, שארע לאחר האירועים בתיק זה.

תמצית טיעוני הצדדים:

10. ב"כ המאשימה, עו"ד שפיר, הדגישה בטיעוניה חומרת מעשי הנאשם, שהכה במתלוננת בחגורה בעודה אוחזת בבנם התינוק ובנוכחות בנם האחר. עוד הפנתה לחבלות הקשות שנגרמו לה (תמונות החבלות ע/1). לטענתה מהתסקירים לא עולה תמונת שיקום מלאה וכן הפנתה לתיק הנוסף שתלוי כנגדו. המאשימה עותרת לעונש ראוי של עבודות שירות ברך מירבי וענישה נלווית.

11. ב"כ הנאשם, עו"ד עמר, מיקד טיעונו בהליך הטיפול החיובי שעובר הנאשם, עברו הנקי, גירושיו מהמתלוננת והמלצות שירות המבחן. עוד הוסיף שהנאשם שהה במעצר כחודש ושלאחריו החל בהליך טיפולי משמעותי. כמו-כן, הגיש מכתב המלצה מטעם מעבידו (נע/3). על אף שלא המעיט מחומרת מעשיו, סבור ב"כ הנאשם, כי ענישה הכוללת מאסר ולו בעבודות שירות תפגע פגיעה קשה בפרנסת הנאשם וכפועל יוצא מכך בפרנסת משפחתו כולה ועל כן עותר לחריגה ממתחם הענישה מטעמי שיקום ואימוץ המלצת שירות המבחן.

12. הנאשם בדברו האחרון שב ונטל אחריות על מעשיו והביע עליהם חרטה. הנאשם הסביר שעבר תקופה קשה ומשברית אך המשיך בהליך הטיפול ועובד כדי לדאוג לילדיו. עוד הוסיף שהטיפול תרם לו לשלוט בכעסיו ולהתמודד עם בעיותיו השונות.

דין והכרעה

13. מעשיו של הנאשם חמורים ביותר. הנאשם, על רקע ויכוח של מה בכך, הצליח במתלוננת באמצעות חגורה ולא עזבה. תמונות החבלות הקשות - סימני אבנט החגורה שנחרכו על רגליה - מלמדים יותר מאלף מילים, על התנהלות אלימה ואכזרית כלפיה, עת היכה אותה, ללא רחמים, שוב ושוב ובעוצמה. הנאשם אף לא חמל על ילדיו הרכים, משהכה במתלוננת בעודה אוחז בבנם הפעוט ולעיניו המבועתות של בנם בן התשע.

14. תופעה רחבה ומסוכנת זו של שימוש באלימות קשה הפכה " זה מכבר לרעה חולה אשר בתי המשפט מצווים להיאבק בה" ראה רע"פ 6577/09 ניר צמח נ' מדינת ישראל, מיום 20.08.09.

ההלכה הפסוקה אף אמרה את דברה בקול ברור ונחרץ באשר לכיעורן ומסוכנותן של עבירות הפוגעות בגופה של האישה ובכבודה ולתחושות הביזוי, השפלה והכאב שנגרמים לקורבנות האלימות במשפחה. דברים ברוח זו נאמרו גם בע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל, מיום 11.10.07:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך המשפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב על ידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות

כלפי קטינים או כלפי בת זוג;

15. מתחם הענישה בעבירות אלימות במשפחה רחב ביותר ותלוי חומרת העבירות ומידת פגיעתן במתלוננת. ברע"פ 3463/15 קוטוב נ' מדינת ישראל (21.5.15) דן בית המשפט בעניינו של נאשם שהורשע בשלושה מעשי אלימות נגד בת זוגו תוך שימוש בחגורה. על המערער נגזרו 10 חודשי מאסר. בית המשפט אשרר מתחם הענישה בין 8-18 חודשים ודחה ערעור הנאשם לעונש, בין היתר מאחר שלא עבר כל הליך שיקומי.

16. ברע"פ 2602/14 גובנה נ' מדינת ישראל (מיום 4.5.14), הורשע הנאשם בתקיפת בת זוגו באמצעות בקבוק בירה. בית המשפט גזר עליו מאסר קצר, ערכאת הערעור מצאה להחמירו וקבעה מתחם ענישה שנע בין 6-18 חודשי מאסר. באשר לעונש סברה ערכאת הערעור כי יש מקום להטיל עליו עונש של שנת מאסר אך בשל עברו הנקי, גירושיו מהמתלוננת ומצבו האישי, העמידה עונשו על שבעה חודשי מאסר (הרע"פ נדחה). במקרה אחר, ת"פ 19849-08-11 (שלום-חיפה) **מדינת ישראל נ' אטנאפו** הורשע נאשם בתקיפת בת זוגו, בין היתר ע"י הכאתה בחגורה על רקע שתיית אלכוהול. בית המשפט אימץ הסדר טיעון בין הצדדים וגזר על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל. עוד ראו רע"פ 1587/13 פלוני נ' מדינת ישראל (מיום 6.3.13); ת"פ (ק"ג) 8275-08-16 מדינת ישראל נ' חיים; ע"פ (מח-מרכז) 25020-02-13 לוי נ' מדינת ישראל וכן ע"פ (מח-מרכז) 24970-08-12 הרשקוביץ נ' מדינת ישראל, שם הורשע נאשם בתקיפת בת זוגו ע"י גרירתה ומשיכה בשערותיה ונדון לשמונה חודשי מאסר.

17. המאשימה בטיעוניה, על אף הסתייגותה מהמלצת שירות המבחן והטלת ספק בהליך השיקום בו נתון הנאשם, עתרה לענישה ראויה של ששה חודשי עבודות שירות. אינני סבורה כי מדובר בעתירה ההולמת חומרת מעשי הנאשם והמגמה המחמירה של הפסיקה. ענישה שאינה כוללת מאסר ממש, בנסיבות מעשי הנאשם, יכולה לבוא אך ורק בדמות ענישה שיקומית הסוטה לקולא ממתחם הענישה ההולמת.

18. **אשר על כן מצאתי לקבוע מתחם ענישה שנע בין 8-18 חודשי מאסר וענישה נלווית.**

סטייה ממתחם העונש ההולם מטעמים של שיקום

19. הגעתי למסקנה, כי המקרה שלפניי נופל בגדרי אותם מקרים חריגים, בהם קיימת הצדקה לסטות ממתחם העונש לקולא משיקולי שיקום. מצאתי להתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם, הצלחת ההליך הטיפולי בו שולב, עברו הנקי, והמלצת שירות המבחן. עוד שוכנעתי שהנאשם הפנים את חומרת מעשיו, מצוי בהליך טיפולי מעמיק ומשמעותי וכתוצאה מכך חלה הפחתה ניכרת ממידת הסיכון הנשקף ממנו להישנות מעשי אלימות.

אנמק החלטתי:

20. בסעיף 40ג'(ב) לחוק העונשין נקבע כי: בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, "...ואולם בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי הוראות סעיפים 40ד ו-40ה".

21. סעיף 40ד'א) לחוק העונשין קובע כך: **"קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969."**
22. התשובה לשאלה אילו מן המקרים ייחשבו כשיקום כמשמעותו בסעיף 40ד' לחוק ואילו לא, היא מורכבת ותלויה במספר פרמטרים, בין היתר חומרת העבירה, נסיבות הנאשם, טיבו של הליך השיקום והסיכון להישנות עבירות. לשון סעיף 40ד' לחוק מלמדת, כי לעיתים כאשר "נאשם השתקם" או כי "יש סיכוי של ממש שישתקם", עשויים שיקולי השיקום לגבור על שיקולי ההרתעה והגמול. ראו רע"פ 7572/12 **הזייל נ' מדינת ישראל** (23.10.12). ואולם, אין די בנאשם המראה נכונות כנה להשתלב בהליך שיקום אלא יש להציג הליך משמעותי המגלה פוטנציאל שיקומי ממשי, תוך קביעה כי הסיכוי לביצוע עבירות נוספות בעתיד הוא נמוך ביותר. ראו ע"פ 1903/13 **עיאשה נ' מדינת ישראל** (14.07.13). לתסקיר שירות המבחן בהקשר זה מעמד משמעותי ביותר, אם כי כמובן שאינו מחייב את בית המשפט.
23. בעניינו של הנאשם שלפניי קיימים נתונים רבים המעידים על פוטנציאל שיקומי גבוה באופן המצדיק חריגה ממתחם העונש ההולם: הנאשם נעדר עבר פלילי, תפקודו תקין ולאחר האירועים, התגרש מהמתלוננת. משיחותיה עם שירות המבחן עולה, כי כיום אינה חוששת ממנו והקשר ביניהם תקין.
24. הנאשם עובר - **זזה העיקר** - תהליך שיקומי מוצלח ביותר, מיום שחרורו ממעצר לפני כשנתיים. הטיפול מתמקד ברכישת כלים בתחום הזוגיות, לצד שילובו בעמותת "אפש"ר" לטיפול בהתמכרות לאלכוהול. במשך תקופה ארוכה, שידעה עליות ומורדות, הנאשם משתף פעולה עם הגופים הטיפוליים ופירות ההליך אף ניכרים בו.
25. כאמור, המקרה שלפניי אינו פשוט ועורר בי לבטים רבים. על כן, מצאתי להמשיך לעקוב אחר התקדמות הנאשם בהליך הטיפול, ומהתסקיר האחרון עולה תמונה חיובית ביותר של התקדמות בכל היבטי חייו והפחתה ניכרת ברמת מסוכנותו. אכן, לנאשם נפתח תיק נוסף בתחילת ההליך שקשור בקשר ישיר למקרה שלפניי ולאחרונה אף הורשע בו, אך אינני סבורה כי מעיב על התקדמותו הטיפולית בעת זו.
26. עוד התחשבתי בכך שהנאשם היה עצור בגין תיק זה, כחודש ובכך שעובד ומפרנס את משפחתו, המתלוננת וילדיו, כך ששליחתו כעת למאסר בפועל עשויה לפגוע פגיעה בלתי מידתית בשיקומו ובמשפחתו.
27. באשר למידת הסטייה ממתחם העונש ההולם, אני סבורה כי הענישה המומלצת ע"י שירות המבחן אינה מידתית, מוטה לטובת האינטרס האישי של הנאשם ואינה הולמת חומרת מעשיו, גם בהינתן שיקומו המוצלח.
28. על כן מצאתי לחרוג מטווח הענישה מטעמי שיקום ולהטיל על הנאשם מאסר קצר בדרך של עבודות שירות לצד ענישה נלווית. לכך אוסיף המלצת שירות המבחן להותיר הנאשם תחת עינו הפקוחה, ולסייע לו בהמשך דרכו.

29. אשר על כן, הנני גוזרת על הנאשם את העונשים כדלקמן:

א. מאסר בפועל בן 4 חודשים שירוצה בדרך של עבודות שירות. הנאשם ירצה עבודות שירות במט"ב יבנה החל מיום 23.12.18, בימים א'-ה', במשך 6 שעות עבודה יומיות.

בית המשפט מבהיר לנאשם כי אם לא ישתף פעולה עם הממונה כנדרש, ניתן יהיה להפקיע העבודות ולהמירן במאסר ממש.

ב. מאסר על תנאי בן 6 חודשים לבל יעבור הנאשם עבירות אלימות מסוג פשע, וזאת תוך 3 שנים מהיום.

ג. מאסר על תנאי בן 3 חודשים לבל יעבור הנאשם עבירת אלימות מסוג עוון, וזאת תוך 3 שנים מהיום.

ד. מעמידה הנאשם בפיקוח שירות המבחן למשך שנה מהיום. מזהירה הנאשם כי אם לא ישתף פעולה עם שירות המבחן ניתן יהיה להפקיע את הצו ולגזור עליו עונש אחר תחתיו.

ה. ההפקדות שהופקדו בהליך המעצר הנילווה יושבו לנאשם.

המוצגים: חגורה וסכין - יושמדו.

עווק מהחלטתי יועבר לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, י"א כסלו תשע"ט, 19 נובמבר 2018, במעמד הצדדים.